

РЕЗЮМЕ

на научните трудове на подп. д-р Живко Добрев Желев, главен асистент в катедра „Съвместни операции и планиране“ на факултет „Национална сигурност и отбрана“ към Военна академия „Г. С. Раковски“ за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в катедра „Съвместни операции и планиране“ на факултет „Национална сигурност и отбрана“ във Военна академия „Георги Стойков Раковски в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, докторска програма „Организация и управление на въоръжените сили“.

I. Научни и научно приложни приноси:

Представените трудове могат да бъдат групирани в следните области на военното дело: *оперативно изкуство* и *информационни операции*. Основните научни приноси, както от представената монография, така също и от представените за рецензиране публикации са свързани с изследване и анализ на информационното въздействие и информационната среда, оказващи влияние при провеждане на съвместни операции в съвременни условия и изследване на еволюцията и развитието на оперативното изкуство и формите за използване на въоръжените сили в съвременни условия.

В представените научни трудове се открояват следните **научни приноси**:

A: Информационни операции.

- На основата на сравнителен анализ на водещи автори от различни военни школи в областта на информационното въздействие са изведени технологии и способности за информационно въздействие и влиянието на информацията върху основните оперативни фактори, бойната и национална мощ;

- Изведени са манипулативни технологии за информационно въздействие, осигуряващи постигането на целите на информационните операции в контекста на стратегическите комуникации и провежданите съвместни операции.

B: Оперативно изкуство.

- На основата на сравнителен анализ на водещи автори от различни военни школи в областта на военното и оперативното изкуство е изведена връзката между вижданията за оперативното изкуство, принципите за неговото прилагане и формите за използване на въоръжените сили.

В представените публикации могат да се определят и следните **научно приложни приноси**:

А: Информационни операции.

- Представени са възможностите за съвместяване на смъртоносно и не смъртоносно въздействието върху противостоящите сили, от различни компоненти участващи в съвместните операции, за постигане на максимален ефект в различни по характер конфликти при съблюдаване на законовите и морални аспекти на информационните операции в съвременната среда;

- Определяне на възможността на въоръжените сили за участие в информационните операции като базова за съвременните оперативни способности, което обогатява теорията на военното изкуство за действия в нестабилна обществена среда;

- Потвърждаване по нов начин на връзката между съвместяването на източниците на въздействие по противника с използването на манипулативни технологии в съвременните военни операции, което би улеснило вземането на аргументирани решения за употреба на сила в неопределена и динамична среда;

Б: Оперативно изкуство.

- Предложени са способности за въвеждане на противостоящите сили в заблуждение, което оказва влияние върху бойните загуби и ресурсите за провеждане на съвместни операции;

- Предлагане на способности за постигане на внезапност в действията на военните формирования с оглед минимизиране на риска и загубите чрез нови средства за въвеждане на противника в заблуждение;

- Извеждане на влиянието на информационното въздействие върху оперативните фактори, което го обособява в движеща сила при вземането на решения в хода на планирането и провеждането на съвместни операции.

II. Публикации.

1. Информационни операции.

- *Информационни операции и информационно въздействие. (Монография)*

Монографичния труд и разработен с идеята да се даде един нов поглед на използването на информационните операции в съвременната среда за сигурност. На основата на този поглед да се представи зараждането, развитието и

настоящото състояние на информационните операции и способностите за информационно въздействие в съвременното общество, което е широко приложимо в съвременната информационна епоха, в която конфликтите и кризите протичат под знака на информационните войни.

Прилагането на различни подходи за информационно въздействие в значителна степен подпомага не само провеждането на националната и съюзна политика, но и участието на въоръжените сили в конфликти и кризи. Всичко това поражда необходимостта от развитие на способности за информационно въздействие, не като „придобивка“, а като реална необходимост за защита на националния суверенитет и интереси.

- Способности на въоръжените сили на Република България за провеждане на информационни операции.

В доклада се разглежда възможностите за развитие на способностите на Въоръжените сили на Република България за провеждане и/или участие в информационни операции.

- Информационните операции в противодействие на бунтовнически движения.

В доклада се разглежда значимостта на информационните операции, което от своя страна определя необходимостта от спечелване на подкрепа от местното на-селение, като основна предпоставка за успех в контра-бунтовническите операции.

- Информационната среда и съвременните конфликти.

Промените в средата за сигурност, технологичното развитие както и изменението на ролята и функциите на въоръжените сили, налагат функционирането им в една нова и динамично развиваща се информационна среда. Провеждането на операции в подобна среда определя необходимостта от нейната оценка и анализ. В доклада се разглеждат структура и основните елементи на информационната среда, което подпомага нейното представяне като система за изучаване и анализ при провеждане на информационни операции.

- Организационен подход за изграждане на способности за провеждане на информационни операции.

Изграждането на способностите за провеждане на информационни операции от въоръжените сили на Република България е обвързано с приемането

на концептуален и организационен подход за тяхното развитие. В доклада е представен организационният подход, като е представена структурата, задачите и отговорностите на Центъра за информационни операции на въоръжените сили, който може да бъде изграден. Той по своята същност представлява стратегическото ниво при планирането и провеждането на информационни операции в национален формат.

- Операциите по военна заблуда, инструмент на информационните операции.

В доклада са разгледани значимостта и същността на операциите по военна заблуда. Представени са основните тактики, техники, процедури и методи за тяхното провеждане. Анализирани са подходите за постигане на военна заблуда в конфликтите от последните десет години.

- Технология на въздействието в съвременната информационна среда.

Представени са основните манипулативни технологии, използвани при информационното въздействие в съвременни условия. Представена е тяхната приложимост и ефектите, които могат да предизвикат.

- Дезинформацията в съвременните конфликти.

Докладът представя същността на дезинформацията и способите за нейното разпространение. Разкрити са нейната значимост в съвременните конфликти и влиянието ѝ върху провежданите операции.

- Възникване и развитие на информационната война.

Докладът представя причините за възникване на информационната война, нейната същност и цели. Представени са формите и направленията за водене на информационна война.

- Операциите по сигурността – предизвикателства и реалности.

Доклада представя основните задачи и предизвикателства пред операциите по сигурността за намаляване на уязвимостите на съвместните оперативни сили от преимущественото използване на критична информация от противника. В доклада се анализира модел за провеждане на операции по сигурността и тяхната оценка.

- Особенности на информационното въздействие в съвременната информационна среда.

Статията изследва особеностите на информационното въздействие при съвременни условия и е пряко свързан с вида информационна среда. Разкриването на тези особености е основата за формирането на подходите към информационното въздействие.

- Концептуален подход за изграждане на способности за провеждане на информационни операции.

Статията анализира възможностите на въоръжените сили на Република България да провежда информационни операции и предлага концептуален подход за преодоляване на дефицита и изграждане на нови способности за провеждане на информационни операции. Преодоляването на недостига на умения в нашите въоръжени сили в областта на операциите е възможно с прилагане на концептуален подход за изграждане на нови способности.

- Електронната война като елемент на информационните операции.

Статията представя анализ на възможностите за използването на електромагнитния спектър във въоръжените конфликти и са обобщени целите, задачите и реда за използване на информационните операции в началния етап на съвместната операция.

- Информацията и националната мощ.

Статията представя зараждането и развитието на информационното въздействие като елемент на бойна мощ Въз основа на което е направен анализ на предпоставките за възприемането на информацията като елемент на националната мощ.

- Информационните операции и не насилствените революции.

Статията представя анализ на възможностите за използването на информационните операции при провеждането на дейности при не насилствените революции. Представеният в статията модел за прилагане на информационно въздействие върху целевите групи е съществен за постигане на успех в подобни начинания.

- Център за информационни операции – задачи и отговорности.

Създаване на възможности за провеждане на информационни операции от въоръжените сили на Република България е обект на приемане на концептуален и организационен подход към тяхното развитие. Докладът представя организационния подход, структурата, задачите и отговорностите на Центъра за информационни операции на въоръжените сили.

- Водещи съображения при планирането на информационни операции.

В съвременните конфликти постигането на оперативните цели чрез съвместни оперативни сили е пряко свързано със степента на информационно въздействие. Това налага пълното интегриране на информационните дейности в планирането и провеждането на операции от страна на съвместните сили. В статията са представени основните съображения при планирането и провеждането на информационните операции и тяхното изпълнение в дейността на Групата за координиране на информационните операции.

2. Оперативно изкуство.

- Оперативно изкуство в съвременни условия. (Учебник)

Учебникът предлага съвременен поглед върху теорията на оперативно изкуство на базата на всеобхватният подход за планиране на операцията. Представена е еволюцията и съвременните измерения на оперативното изкуство с основните му концепции, принципи и характерни черти. Анализирани са съвременните измерения на основните оперативни фактори оказващи влияние върху планирането и провеждането на съвместни операции.

- Перспективни методи за определяне на бойните потенциали.

В доклада са разгледани проблемите при определяне на реалните бойни възможности. Представени са някои от съвременните разработки в тази област.

- Планиране на огневата поддръжка в съвместни операции.

В доклада са представени структурата и основните отговорности на елемента за огнева поддръжка в щаба на многонационалните съвместни оперативни сили. Изяснени са задачите решавани в отделните етапи от процеса на планиране на съвместната огнева поддръжка.

- Използване на военно морския компонент в операциите по военна заблуда на съвместните оперативни сили.

В доклада се представя същността и съдържанието на операциите по военна заблуда като инструмент на информационните операции. Изяснена е последователността при поставяне на цели и израждането на историята на заблудата с интерес на съвместната операция.

- Възникване и развитие на възгледите и принципите на военното изкуство до Наполеоновите войни.

Доклада представя процесите на зараждане и развитие на военната наука и принципите на използване на войските от Александър Македонски до Наполеоновите войни. Представени са и процесите на създаването и обособяването на двете военно-научни школи добили популярност като източна и западна.

- Развитие на възгледите и принципите на военното и оперативното изкуство от Наполеоновите войни до втората световна война.

Доклада представя еволюцията на възгледите за „операциите“ и принципите на военното и оперативното изкуство от Наполеоновите войни до края на Втората световна война. Представени са процесите по утвърждаването на оперативното изкуство като дял от военната наука и създаването на нови оперативни концепции.

- Развитие на възгледите и принципите на оперативното изкуство след Втората световна война.

В доклада се анализира развитието на оперативното изкуство след края на Втората световна война до наши дни в руската и англо-саксонската военни школи. Представени са процесите на промяна на възгледите за същността и съдържанието на оперативното изкуство, принципите за неговото прилагане и е представена връзката между принципи, концепции и форми на използване на войските.

- Анализ на влиянието на средата върху провеждането на операции.

В статията се извършва анализ на всички общи фактори оказващи влияние при провеждане на операции.

- Анализ на съвместната операция на руските въоръжени сили в Сирия.

Статията представя анализ на подготовката за формирането и използването на групировките в съвместната операция на руските въоръжени сили в Сирия за постигане на определените цели.

- Военната наука и националните интереси на Руската федерация.

В статията е представена връзката между реализирането на националните интереси и използването на военната сила като инструмент на националната мощ на Руската Федерация. Структурата на съвременната военна наука е анализирана в логическа и съдържателна последователност.

София, 29.07.2019 г.

подп. д-р

Ж.Желев